

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
Učiteljski fakultet

P R A V I L N I K
o završnim i diplomskim radovima te završnim i diplomskim
ispitima

Zagreb, travanj 2020.

Na temelju članka 63. stavka 6. Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju ("Narodne novine" broj 123/03., 198/03., 105/04., 174/04., 2/07., 46/07., 45/09., 63/11., 94/13., 139/13., 101/14., 60/15. i 131/17.) (dalje u tekstu: Zakon), članka 43. Statuta Sveučilišta u Zagrebu (pročišćeni tekst od 1. ožujka 2016.), članaka 70., 71. i 72. Pravilnika o studiranju na preddiplomskim, diplomskim i integriranim studijima Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu od 31. siječnja 2020. i čl. 37. Statuta Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (pročišćeni tekst), Fakultetsko vijeće na svojoj 7. redovitoj elektroničkoj sjednici u akademskoj godini 2019./2020. održanoj 28. travnja 2020. godine, donijelo je

P R A V I L N I K

O ZAVRŠNIM I DIPLOMSKIM RADOVIMA TE ZAVRŠNIM I DIPLOMSKIM ISPITIMA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim Pravilnikom o završnim i diplomskim radovima te završnim i diplomskim ispitima (dalje u tekstu: Pravilnik) uređuju se uvjeti i način prijave teme završnog/diplomskog rada, izrade završnog/diplomskog rada, ocjene završnog/diplomskog rada te postupak polaganja završnog i diplomskog ispita (obrane završnog i diplomskog rada), prava i obveze studenta, mentora, sumentora, povjerenstava te ostala pitanja u vezi sa završnim i diplomskim radom i završnim i diplomskim ispitom na studijima Učiteljskog fakulteta (dalje u tekstu: Fakultet).

(2) Izrazi koji se koriste u ovome Pravilniku, a koji imaju rodno značenje, bez obzira na to jesu li korišteni u muškom ili ženskom rodu, obuhvaćaju na jednak način i muški i ženski rod.

Članak 2.

(1) Student preddiplomskog sveučilišnog/stručnog studija završava studij polaganjem svih ispita te izradom završnog rada i polaganjem završnog ispita.

(2) Student diplomskog sveučilišnog studija završava studij polaganjem svih ispita, izradom diplomskog rada i polaganjem diplomskog ispita.

(3) Student integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija završava studij polaganjem svih ispita, izradom diplomskog rada i polaganjem diplomskog ispita.

(4) Završni i diplomski rad mora biti samostalno izrađen od strane studenta.

(5) Izradom završnog odnosno diplomskog rada student treba pokazati sposobnost primjene teorijskog i praktičnog znanja, sposobnost samostalnog služenja stručnom i znanstvenom literaturom, te da je ovladao zadanom temom rada i obradio je u skladu sa zahtjevima struke, odnosno odgovarajućom znanstvenom metodologijom i da je korištenu literaturu pravilno navodio u tekstu.

(6) *Upute za izradu završnog odnosno diplomskog rada* sastavni su dio ovog pravilnika i svrha im je definirati strukturu, opseg i postupak izrade završnog odnosno diplomskog rada.

Članak 3.

- (1) Ako je student tijekom preddiplomskog sveučilišnog studija izradio jedan ili više radova koji po svojem sadržaju i opsegu odgovaraju završnom radu, mentor može predložene radove priznati kao završni rad.
- (2) Ako je student tijekom diplomskog sveučilišnog studija ili tijekom integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija izradio jedan ili više radova koji po svojem sadržaju i opsegu odgovaraju diplomskom radu, mentor može predložene radove priznati kao diplomski rad.
- (3) Radovi iz prethodna dva stavka koji se priznaju kao završni odnosno diplomski rad moraju biti prilagođeni u skladu s uputama mentora i oblikovani u skladu s *Uputama za izradu završnog odnosno diplomskog rada* kako bi bili prihvaćeni kao završni odnosno diplomski rad.

II. MENTORI

Članak 4.

- (1) Mentor u izradi završnog odnosno diplomskog rada je zaposlenik Fakulteta u znanstveno-nastavnom i umjetničko-nastavnom zvanju, osim u slučaju kada je završni odnosno diplomski rad iz nastavne discipline vezane uz predmet kojega je nositelj vanjski suradnik Fakulteta. Mentor u izradi završnog odnosno diplomskog rada može biti i osoba u nastavnom ili suradničkom zvanju ukoliko ima magisterij ili doktorat znanosti te osoba kojoj Fakultetsko vijeće odobri da može biti nositelj kolegija.
- (2) Pored mentora studentu se može imenovati i sumentor. Sumentor može biti nastavnik izabran u znanstveno-nastavno zvanje ili suradnik izabran u suradničko zvanje poslijedoktoranda na predmetu uz koji je vezana tema rada.
- (3) Mentor i sumentor dužni su uputiti studenta u metodologiju izrade završnog/diplomskog rada, način prikupljanja i obrade podataka, literaturu, tijekom izrade završnog/diplomskog rada svojim stručnim savjetima i smjernicama pomagati studentu u pisanju te pripremi studenta za obranu završnog i diplomskog rada.
- (4) Student ima pravo jednom promijeniti temu i/ili mentora diplomskog, odnosno završnog rada.

III. PRIJAVA I ODOBRAVANJE TEME

Članak 5.

Temu završnog odnosno diplomskog rada predlaže nastavnik samostalno ili u dogovoru sa studentom.

Članak 6.

- (1) Tema završnog rada odobrava se iz područja nastavnog programa preddiplomskog sveučilišnog studija koji je student odslušao.
- (2) Tema diplomskog rada odobrava se iz područja nastavnog programa diplomskog sveučilišnog studija koji je student odslušao.
- (3) Tema diplomskog rada odobrava se iz područja nastavnog programa integriranog preddiplomskog i diplomskog sveučilišnog studija koji je student odslušao.
- (4) Naslovi tema daju se na hrvatskom i engleskom jeziku te ako je rad na nekom drugom stranom

jeziku osim engleskog, i na jeziku na kojem se rad piše.

Članak 7.

- (1) Student je dužan odabrati temu i mentora najkasnije mjesec dana od početka nastave u zadnjem semestru studija te popuniti obrazac *Zahtjev za odobrenje teme završnog rada* odnosno *Zahtjev za odobrenje teme diplomskoga rada*.
- (2) Sve teme odobrava nadležni odsjek najkasnije do 30. travnja za tekuću akademsku godinu.
- (3) Ako student do navedenog roka ne odabere temu i mentora, tema završnog odnosno diplomskog rada može mu se odobriti tek u sljedećoj akademskoj godini.

IV. IZRADA ZAVRŠNOG ODNOSNO DIPLOMSKOG RADA

Članak 8.

Završni i diplomski rad potrebno je izraditi prema *Uputama za izradu završnog odnosno diplomskog rada* i prema uputama mentora.

Članak 9.

- (1) Ako završni ili diplomski rad, po mišljenju mentora, ne zadovoljava svojom kvalitetom i opsegom, mentor će rad vratiti studentu na dopunu.
- (2) Ako i nakon treće dopune rad po mišljenju mentora ne zadovoljava, mentor će uputiti studenta na pokretanje postupka izbora i prijavu nove teme završnog/diplomskoga rada i novog mentora.
- (3) Na mišljenje mentora student nema pravo žalbe.

Članak 10.

- (1) Završni odnosno diplomski rad student predaje mentoru i sumentoru (ukoliko ga ima) u elektroničkom obliku, najkasnije 30 dana prije predviđene obrane.
- (2) Konačnu inačicu završnog odnosno diplomskog rada student je dužan predati mentoru i sumentoru (ukoliko ga ima) najkasnije 15 dana prije predviđene obrane.

V. OBRANA I OCJENA ZAVRŠNOG/ DIPLOMSKOG RADA

Članak 11.

Student može prijaviti diplomski, odnosno završni rad, u pravilu, u vrijeme ispitnih rokova.

Članak 12.

- (1) Nakon što je mentor utvrdio da završni/diplomski rad zadovoljava svojom kvalitetom i opsegom, upućuje studenta u Studentsku službu na pokretanje postupka prijave obrane završnog/diplomskoga rada, odnosno završnog/diplomskog ispita.

- (2) Obranu završnog/diplomskog rada student prijavljuje Studentskoj službi najkasnije 10 dana prije utvrđenoga roka za obranu.
- (3) Uz *Prijavu za pristup obrani završnog/diplomskog rada* student u Studentskoj službi prilaže potvrdu o položenim ispitima, potvrdu o uplati troškova obrane, potvrdu iz Knjižnice da su podmirena sva dugovanja prema istoj i kovertu s osobnom adresom na koju će im biti poslan poziv na promociju.
- (4) Student obranu završnog/diplomskog rada prijavljuje i u ISVU sustavu.

Članak 13.

- (1) Ispitno povjerenstvo čine mentor i dva nastavnika čije je područje stručnog i znanstvenog djelovanja srodno temi završnog/diplomskog rada. Ako je pored mentora imenovan i sumentor, onda je i sumentor član Ispitnog povjerenstva. Mentor i sumentor ne mogu biti imenovani predsjednikom Ispitnog povjerenstva.
- 2) Konačnu inačicu diplomskog rada mentor dostavlja članovima Ispitnoga povjerenstva e-poštom najkasnije 10 dana prije dana obrane diplomskog rada.

Članak 14.

- Obrana završnog/diplomskog rada (završni/diplomski ispit) je javna, mjesto i vrijeme obrane objavljuje se na mrežnim stranicama Fakulteta i provodi se u službenim prostorijama Fakulteta.
- (1) Usmeno izlaganje studenta u okviru obrane završnog/diplomskog rada (završni/diplomski ispit) može trajati najdulje 30 minuta.
 - (2) Nakon što je obrazložio završni/diplomski rad, student odgovara na postavljena pitanja Ispitnog povjerenstva.
 - (3) Obrana završnog/diplomskog rada (završni/diplomski ispit) može trajati najdulje 60 minuta.
 - (4) Ispitno povjerenstvo ocjenjuje završni/diplomski rad i obranu završnog/diplomskog rada te iz tih ocjena izvodi konačnu ocjenu za završni/diplomski rad i završni/diplomski ispit.

Članak 15.

- (1) Rezultate obrane završnog/diplomskog rada (završnog/diplomskog ispita) objavljuje predsjednik Ispitnog povjerenstva studentu neposredno nakon završetka obrane završnog/diplomskog rada.
- (2) Na ocjenu rada i obrane student nema pravo žalbe.
- (3) Ocjena obrane završnog/diplomskog rada (završni/diplomski ispit) ulazi u ocjenu uspješnosti studiranja.

Članak 16.

- (1) Na obrani završnog/diplomskog rada (završnom/diplomskom ispitu) predsjednik Ispitnoga povjerenstva vodi *Zapisnik o obrani završnog/diplomskog rada*. U tom se zapisniku navode imena članova Ispitnog povjerenstva, vrijeme početka i završetka obrane, pitanja Ispitnog povjerenstva, ocjena završnog/diplomskog rada, ocjena obrane te konačna ocjena za završni/diplomski rad i završni/diplomski ispit.
- (2) Zapisnik odmah po završetku završnog/diplomskog ispita potpisuju svi članovi te predsjednik Ispitnog povjerenstva. Potpisani zapisnik dostavlja se Studentskoj službi.
- (3) Na jedan primjerak tiskanog završnog/diplomskog rada potpisuje se mentor, te se skupa sa Zapisnikom dostavlja u Studentsku službu.
- (4) Mentor je dužan u roku od 24 sata od završetka obrane diplomskog rada unijeti ocjenu završnog/diplomskog rada (završnog/diplomskog ispita) u ISVU sustav.

Članak 17.

- (1) Student je dužan tijekom postupka prijave obrane rada iz čl. 12. st. 2. ovoga Pravilnika konačnu inačicu završnog/diplomskog rada u elektronskom obliku snimljenu u PDF formatu poslati u knjižnicu elektroničkom poštom, a najkasnije tri dana prije pristupa obrani rada.
- (2) Na dan obrane student je dužan vlastoručno potpisati dva istovjetna primjerka *Izjave o odobrenju za pohranu i objavu ocjenskog rada*, te u knjižnicu predati rad snimljen na elektroničkom mediju i jedan primjerak izjave. U izjavi je obavezno popuniti: ime i prezime, OIB, naslov rada, zaokružiti jednu od tri opcije odobrenja za pohranu rada, vrstu rada, ime i prezime mentora, naziv studija, odsjek studija/lokacijski odsjek, datum obrane rada, tri člana povjerenstva, kontakt za elektroničku poštu, mjesto i datum. Drugi primjerak izjave predaje se u Studentsku službu i pohranjuje u dosje studenta.
- (3) Završni i diplomski radovi se trajno pohranjuju u digitalni Repozitorij Učiteljskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, a elektronička inačica rada na elektroničkom mediju u knjižnici se čuva najduže 6 mjeseci.
- (4) Fakultet vodi evidenciju o završnim radovima/obranama diplomskih radova (završnim/diplomskim ispitima) sukladno Zakonu.

VI. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 18.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objave na mrežnim stranicama Fakulteta.

Dekan

Prof. dr. sc. Siniša Opić

KLASA: 003-05/20-02/02
URBROJ: 251-378-04/20/02

Ovaj Pravilnik objavljen je na mrežnim stranicama Fakulteta 07.05.2020. i stupio je na snagu 15.05.2020.

Tajnica Fakulteta

Maričić

Lidija Maričić, dipl. iur.

Upute za izradu završnog odnosno diplomskog rada

1. Struktura završnog / diplomskog rada

Završni rad je u pravilu stručni rad, ali može biti i znanstveni rad. Diplomski rad je znanstveni rad. Završni odnosno diplomski rad može biti teorijski ili empirijski.

U **teorijskom radu** iznose se već postojeće teorijske i/ili empirijske spoznaje koje student sistematizira, analizira, kritički razmatra, povezuje i argumentira kako bi došao do novih spoznaja u skladu s postavljenim ciljem rada.

U **empirijskom radu** iznose se rezultati vlastitog istraživanja koje se može provesti kvantitativnom i/ili kvalitativnom metodologijom kako bi se odgovorilo na postavljene probleme istraživanja odnosno istraživačka pitanja definirana u skladu s postavljenim ciljem rada.

1.1. Struktura teorijskog rada

Teorijski rad treba sadržavati sljedeće dijelove:

- omotna stranica (prilog 1.)
- naslovna stranica (prilog 2.)
- sadržaj (popis svih poglavlja i potpoglavlja s pripadajućim rednim brojevima stranica)
- sažetak s ključnim riječima
- uvod
- razrada teme
- zaključak
- literatura
- prilozi i dodatci
- izjava o izvornosti rada (prilog 3.)

Sažetak treba sadržavati kratko obrazloženje teorijskog polazišta, cilja rada, najznačajnijih rezultata te zaključaka. Sažetak ima 250 do 300 riječi, a ispod sažetka navodi se 3 do 5 ključnih riječi. Ukoliko je rad pisan na hrvatskom jeziku sažetak treba biti napisan na hrvatskom i na engleskom jeziku. Sažetak na engleskom jeziku treba sadržavati i naslov rada na engleskom jeziku. Ukoliko je rad pisan na stranom jeziku, sažetak i ključne riječi su na jeziku na kojem je rad pisan te na hrvatskom i engleskom jeziku. U tom slučaju sažetak na hrvatskom i sažetak na engleskom trebaju sadržavati i naslov rada na hrvatskom odnosno engleskom jeziku.

U **uvodu** se sažeto opisuje teorijska podloga rada te se kratko navodi doseg dosadašnjih istraživanja i spoznaja vezanih uz temu rada. Zatim se navode i objašnjavaju razlozi za pisanjem teorijskog rada na temelju kojih se definira i jasno iskazuje **cilj** rada. Objašnjava se struktura rada (poglavlja koja slijede u razradi teme).

Razrada teme sastoji se od poglavlja i potpoglavlja u kojima se daje sustavni pregled teorijskih postavki i/ili empirijskih spoznaja iz literature u skladu s postavljenim ciljem rada.

U **zaključku** se navode najznačajnije dobivene spoznaje te se objašnjava njihov znanstveni i/ili stručni doprinos.

Literatura treba sadržavati minimalno 20 izvora. Sustavni pregled spoznaja iz literature se treba temeljiti na izvornim znanstvenim ili stručnim radovima, dok se izvori poput sveučilišnih udžbenika ili drugih preglednih radova mogu koristiti u manjoj mjeri i to u pravilu s ciljem uvoda u temu rada.

1.2. Struktura empirijskog rada

Empirijski rad treba sadržavati sljedeće dijelove:

- omotna stranica (prilog 1.)
- naslovna stranica (prilog 2.)
- sažetak s ključnim riječima
- sadržaj (popis svih poglavlja i potpoglavlja s pripadajućim rednim brojevima stranica)
- uvod
- cilj i problemi istraživanja / cilj i istraživačka pitanja
- metoda
- rezultati
- rasprava
- zaključak
- literatura
- prilozi i dodatci
- izjava o izvornosti rada (prilog 3.)

Sažetak treba sadržavati kratko obrazloženo teorijsko polazište, cilj rada, metodu istraživanja, prikaz najvažnijih rezultata te zaključke. Sažetak ima 250 do 300 riječi, a ispod sažetka navodi se 3 do 5 ključnih riječi. Ukoliko je rad pisan na hrvatskom jeziku sažetak treba biti napisan na hrvatskom i na engleskom jeziku. Sažetak na engleskom jeziku treba sadržavati i naslov rada na engleskom jeziku. Ukoliko je rad pisan na stranom jeziku, sažetak i ključne riječi su na jeziku na kojem je rad pisan te na hrvatskom i engleskom jeziku. U tom slučaju sažetci na hrvatskom i sažetak na engleskom trebaju sadržavati i naslov rada na hrvatskom odnosno engleskom jeziku.

U **uvodu** se opisuje teorijska podloga rada te se prikazuju rezultati dosadašnjih istraživanja vezanih uz cilj rada. Uvod treba započeti s kratkim obrazloženjem općih pojmova vezanih uz temu rada, a zatim se opsežnije i detaljnije prikazuju oni sadržaji koji su neophodni za razumijevanje cilja i problema istraživanja.

Cilj i problemi istraživanja / cilj i istraživačka pitanja međusobno su povezani i određuju svrhu rada. Cilj je općenitije definiran i mora biti obrazložen u svjetlu dosadašnjih teorijskih i empirijskih

spoznaja i potrebe za njihovim provjeravanjem ili nadopunjavanjem. Problemi istraživanja u kvantitativnim istraživanjima, odnosno istraživačka pitanja u kvalitativnim istraživanjima, proizlaze iz cilja istraživanja i predstavljaju specifična pitanja na koja se želi dobiti odgovor provođenjem istraživanja. U kvantitativnim istraživanjima se u pravilu uz svaki problem istraživanja vezuje jedna ili više hipoteza koje se provjeravaju u istraživanju.

Metoda istraživanja treba sadržavati opis postupka provedbe istraživanja, sudionika u istraživanju ili korištenih izvora podataka (ukoliko se ne radi o istraživanju na ljudima) te instrumenata ukoliko su korišteni u provedbi istraživanja. Moguće je korištenje kvantitativne i kvalitativne metodologije. Potrebno je kratko naznačiti na koji način su poštivana etička načela u provedbi istraživanja.

Rezultati istraživanja trebaju biti prikazani na pregledan način koji je strukturiran prema pojedinim problemima istraživanja.

U **raspravi** se objašnjavaju dobiveni rezultati istraživanja te se povezuju s teorijskim spoznajama i rezultatima prošlih istraživanja. Ukoliko to odgovara strukturi pojedinog rada, rezultati i rasprava mogu biti prikazani u istom poglavlju. U tom slučaju izlaganje pojedinih dijelova rezultata odmah prate pripadajuća obrazloženja.

U **zaključku** se navode najznačajnije dobivene spoznaje te se objašnjava njihov znanstveni i/ili stručni doprinos.

Literatura treba sadržavati minimalno 15 izvora. Sustavni pregled spoznaja iz literature se treba temeljiti na znanstvenim ili stručnim radovima (knjigama i člancima), dok se izvori poput sveučilišnih udžbenika mogu koristiti u manjoj mjeri.

2. Opseg i oblikovanje završnog odnosno diplomskog rada

Završni rad treba imati između 20 i 50 stranica, a diplomski rad između 25 i 60 stranica, ne računajući sažetak, sadržaj, popis literature i priloge.

Diplomski rad piše se računalnim programom prikladnim za pisanje i obradu teksta.

- Veličina stranice: A4 (210 x 297 mm)
- Margine: 2,5 cm a lijevi rub 2,5 cm
- Font slova: Times New Roman, veličine 12 točaka
- Razmak među redovima: 1,5
- Tekst: obostrano poravnano
- Numeriranje: redni broj na dnu po sredini stranice, prva stranica uvoda nosi broj 1
- Ulomak/odjeljak: uvučen
- Naslovi/podnaslovi: glavni naslovi podebljani (**Bold**), podnaslovi u kurzivu (*Italic*)
- Ispis rada: jednostran

Uz zadovoljavajući vanjski izgled i primjerenu sadržajnu strukturu, rad mora biti korektan u gramatičkom, pravopisnom i stilskom smislu.

Student je odgovoran za provjeru točnosti i ispravljanje pogrešaka (ukoliko ih ima) prije konačne predaje rada. Preporučljivo je pisati jasne i kratke rečenice uz obavezno korištenje znanstvenog rječnika. Ukoliko se želi upotrijebiti neki izraz/fraza iz svakodnevnog govora, slenga i sl. potrebno je taj izraz/frazu staviti u kurziv.

Literatura se navodi APA stilom. Detaljne upute za citiranje literature nalaze se u prilogu 4. Iznimno, uz odobrenje mentora, moguće je i korištenje drugih stilova citiranja, ali samo ukoliko je tema rada vezana uz znanstveno polje u kojem je uvriježen drugi stil citiranja. U tom slučaju, na kraju popisa literature dodaje se napomena u kojoj se navodi koji je stil citiranja korišten.

3. Postupak izrade završnog odnosno diplomskog rada

Postupak izrade završnog odnosno diplomskog rada odvija se sljedećim tijekom:

- (1) **Odabir teme i mentora** – Student se javlja potencijalnom mentoru s kojim dogovara temu završnog odnosno diplomskog rada ili odabire temu koju mu je ponudio mentor. Tema mora iz područja nastavnog programa studija koji je student odslušao. Student u pisanom obliku mentoru predlaže temu i koncept završnog odnosno diplomskog rada na najviše jednoj kartici teksta. Za teorijske radove koncept sadržava cilj rada i prijedlog strukture razrade teme. Za empirijske radove koncept sadržava cilj i probleme istraživanja, odnosno istraživačka pitanja, te kratki opis metodologije istraživanja.
- (2) **Prijava teme** – Student prijavljuje temu dogovorenu s mentorom putem web-sučelja ispunjavanjem *Zahtjeva za odobrenje teme završnog rada* odnosno *Zahtjeva za odobrenje teme diplomskoga rada*. Temu prvo odobrava mentor, a nakon toga se usvaja na sjednici programskog odsjeka. Ukoliko je to potrebno zbog specifičnosti teme, predlaže se imenovanje sumentora.
- (3) **Koraci izrade rada** – Student u dogovoru s mentorom (i sumentorom) detaljno definira i provodi sve korake izrade završnog odnosno diplomskog rada.

Za teorijske radove to uključuje:

- a) Dogovor o postupku istraživanja literature s obzirom na cilj
- b) Razmatranje spoznaja iz literature i donošenje zaključaka koji iz njih slijede uz usmjeravanje i podršku mentora
- c) Pisanje rada u skladu sa strukturom definiranom u ovim uputama.

Za empirijske radove to uključuje:

- a) Definiranje metoda i tehnika prikupljanja podataka (pr. promatranje, intervju, fokusne grupe, analiza sadržaja, primjena upitnika, testova znanja, itd.) u skladu s odabranim istraživačkim nacrtom (npr. (kvazi) eksperimentalno, korelacijsko, anketno, akcijsko istraživanje, studija slučaja)
- b) Priprema mjernih instrumenata i/ili drugih materijala potrebnih za prikupljanje podataka.
- c) Razmatranje etičkih aspekata istraživanja u skladu s načelima propisanim Etičkim

kodeksom Sveučilišta u Zagrebu i drugim relevantnim dokumentima (npr. poštivanje svjesnog i dobrovoljnog pristanka na sudjelovanje u istraživanju). U slučaju da su sudionici istraživanja djeca trebaju se razmotriti i poštivati odredbe Etičkog kodeksa istraživanja s djecom. Odgovornost je mentora provjeriti jesu li postupak istraživanja i svi materijali koji će se koristiti u istraživanju u skladu s etičkim načelima. Ukoliko mentor ima etičke dileme ili se radi o posebno osjetljivoj temi istraživanja, može se zatražiti mišljenje Etičkog povjerenstva Učiteljskog fakulteta o usklađenosti plana istraživanja s etičkim načelima.

- d) Provedba istraživanja prema dogovorenom planu. Ukoliko je planirana provedba istraživanja u okviru vrtića, škola ili drugih institucija, obvezno se prvo treba uputiti zamolba nadležnoj osobi te institucije. Zamolbu potpisuje mentor.
- e) Unos i obrada podataka u odgovarajućim softverskim paketima (Excel, STATISTIKA, SPSS itd.). Korištenje prikladne analize podataka obzirom na postavljene probleme istraživanja i odabranu metodologiju istraživanja.
- f) Pisanje rada u skladu sa strukturom definiranom u ovim uputama. Pri pisanju rada također se trebaju poštivati etička načela. To se osobito odnosi na pitanja anonimnosti i povjerljivosti podataka (npr. u radu se ne navode nazivi (pred) školskih ustanova već županije u kojoj se nalazi ustanova te ako je zbog cilja istraživanja nužno navesti radi li se o ruralnoj ili urbanoj sredini (selo, mjesto, grad)).

(4) Završetak izrade rada – Student šalje radnu verziju završnog odnosno diplomskog rada mentoru.

- a) Ukoliko rad, prema mišljenju mentora, zadovoljava svojom kvalitetom, student mentoru i sumentoru dostavlja konačnu inačicu rada u elektronskom obliku uz potvrdu o provjeri izvornosti rada programom za otkrivanje plagijata. Mentor dogovara termin obrane završnog odnosno diplomskog rada koji je u pravilu u vrijeme ispitnih rokova.
- b) Ukoliko rad, prema mišljenju mentora, ne zadovoljava svojom kvalitetom, student treba dostaviti mentoru novu verziju rada dorađenu u skladu s uputama mentora. Ukoliko ni nakon treće dopune kvaliteta rada ne zadovoljava, mentor upućuje studenta na pokretanje postupka izbora i prijavu nove teme završnog/diplomskoga rada i novog mentora.

(5) Prijava obrane rada – Student prijavljuje obranu završnog odnosno diplomskog rada najkasnije 10 dana prije utvrđenog roka za obranu Studentskoj službi te u ISVU sustavu. Uz *Prijavu za pristup obrani završnog/diplomskog rada* student u Studentskoj službi prilaže potvrdu o položenim ispitima, potvrdu o uplati troškova obrane, potvrdu iz Knjižnice da su podmirena sva dugovanja prema istoj i kovertu s imenom i adresom studenta. Nakon prijave obrane rada student šalje konačnu inačicu završnog/diplomskog rada snimljenu u PDF formatu elektroničkom poštom u Knjižnicu (najkasnije 3 dana prije pristupa obrani rada).

(6) Obrana rada se sastoji od usmenog izlaganja studenta tijekom kojeg obrazlaže svoj završni odnosno diplomski rad (najdulje 30 minuta) i odgovara na postavljena pitanja članova Ispitnog povjerenstva. Obrana može ukupno trajati najdulje 60 minuta. Ispitno povjerenstvo ocjenjuje završni/diplomski rad i obranu završnog/diplomskog rada te iz tih ocjena izvodi konačnu ocjenu za završni/diplomski rad i završni/diplomski ispit.

Student je dužan mentoru predati jedan primjerak konačne inačice završnog/diplomskoga rada u tiskanom obliku koju će mentor potpisati i zajedno sa *Zapisnikom o obrani završnog/diplomskog rada* dostaviti u Studentsku službu neposredno nakon obrane.

Konačnu inačicu završnog/diplomskog rada u elektronskom obliku student odmah nakon obrane dostavlja Knjižnici Fakulteta radi pohrane u digitalni repozitorij završnih i diplomskih radova knjižnice Učiteljskog Fakulteta. Pritom student vlastoručno potpisuje dva primjerka Izjave o odobrenju za pohranu i objavu ocjenskog rada od čega jedan ostaje u knjižnici, dok drugoga student dostavlja u Studentsku službu.

Prilog 1. Omotna (vanjska) stranica završnog/diplomskog rada

**SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA UČITELJSKE STUDIJE / ODGOJITELJSKI STUDIJ**

Ime i prezime pristupnika

NASLOV RADA

Diplomski rad

Zagreb/Čakovec/Petrinja, mjesec, godina.

Prilog 2. Naslovnica završnog/diplomskog rada

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
UČITELJSKI FAKULTET
ODSJEK ZA UČITELJSKE STUDIJE / ODGOJITELJSKI STUDIJ

Ime i prezime pristupnika

NASLOV RADA

Diplomski rad

Mentor(i) rada:
titula ime i prezime

Zagreb/Čakovec/Petrinja, mjesec, godina.

Prilog 3. Izjava o izvornosti završnog/diplomskog rada

Izjavljujem da je moj **završni / diplomski** rad izvorni rezultat mojeg rada te da se u izradi istoga nisam koristio drugim izvorima osim onih koji su u njemu navedeni.

(vlastoručni potpis studenta)

Prilog 4. Upute za navođenje literature u skladu s APA stilom (skraćena verzija)

Na literaturu, slike, tablice i ostale sustave u tekstu poziva se u skladu s pravilima APA (*American Psychological Association*; <https://apastyle.apa.org/>) stila citiranja, odnosno prema uputama mentora. Na APA mrežnim stranicama nalaze se upute za pisanje radova kvantitativnih, kvalitativnih i mješovitih istraživačkih pristupa.

APA stil propisuje dva skupa pravila za navođenje literature: i) navođenje izvora u tekstu, ii) popis literature. Svaki izvor koji se navodi u tekstu, mora biti punom referencom prikazan u popisu literature na kraju rada. Također, izvori koji su navedeni u popisu literature trebaju biti i prikazano u tekstu rada.

Tijekom iznošenja vlastite teza, pri pisanju znanstvenog rada, nužno je koristiti i pozivati se na vjerodostojne izvore (pri iznošenju definicija, podjela, teorija, istraživanja, pretpostavki, ideja itd.). Pozivati se na tuđi rad moguće je na tri načina: a) citiranjem ili direktnim navođenjem (doslovnog preuzimanje teksta iz drugih izvora), b) parafraziranjem (prepričavanje teksta iz drugih izvora vlastitim riječima, sumiranje ideja drugih autora) i c) interpretiranjem (dodavanjem vrijednosti radu drugih vlastitim idejama).

i) Navođenje izvora u tekstu

a) citiranje ili direktno navođenje

Citiranje treba koristiti rijetko, isključivo kada se nešto želi posebno naglasiti u radu. Citat je potrebno prepisati točno kako je napisan, čak i u slučaju eventualnih pogrešaka. Razlikujemo kratak (manje od 40 riječi) i dugi (više od 40 riječi) citat. Kratki citat piše se apostrofirano unutar teksta odlomka a dugi citat uvučen u odnosu na ostatak teksta, kao zasebni odlomak, smanjenog fonta u odnosu na ostatak teksta (1-2 pt). U oba slučaja potrebno je navesti prezime autora, godinu objavljivanja izvora, te stranicu iz koje je prepisan citat.

pr. kratkog citata u tekstu

Prema humanističkim shvaćanjima “jedan skladatelj mora skladati glazbu, slikar mora slikati, pjesnik mora pisati ukoliko želi biti pomiren sam sa sobom. Ono što čovjek može biti – on mora biti. On mora ostati iskren svojoj vlastitoj prirodi” (Maslow, 1970; str. 46).

pr. dugog citata u tekstu

O osobama koje su odmakle na putu aktualizacije, Maslow navodi:

Kad ih pitam: U kojim aspektima vašega rada najviše uživajte? Što vam pruža najveću ugodu? Kada uživajte u svom poslu? itd., takvi su ljudi skloniji dati odgovore u vezi s intrinzičnim vrijednostima, transpersonalne, nesebične, altruističke satisfakcije, kao na primjer: zbog pravde, zbog veće savršenosti nečeg, zbog propagiranja istine, zbog nagrađivanja vrline, kažnjavanja zla itd. (Maslow, 1971, str. 310)

Ukoliko je citat preuzet sa web-stranice i e - knjige koje nemaju brojeve stranica tada se koristi broj paragrafa (npr. Maslow, 1970, para. 2)

b i c) parafraziranje i interpretiranje

Pri parafraziranju i interpretiranju korištenih izvora navodi se prezime autora (god) ili (Autor, god). Jedino u slučaju više autora istog prezimena, uvode se inicijali imena.

U tekstu: Po prirodi ljudi nisu agresivni i destruktivno, ali to mogu postati ukoliko ih okolina nastoji

skrenuti s puta samoaktualizacije (Maslow, 1968).

Ovisno o stilu izražavanja, na izvor se možemo pozvati na početku, po sredini ili na kraj rečenice. Bez obzira na način (a, b, c), navođenja autora u tekstu razlikuje se s obzirom na broj autora rada.

Kad rad ima *do dva autora*, navode se oba pri svakom navodu. U tekstu: Ryan i Deci (2019)

Kad rad ima više od dva a manje od šest autora, prilikom prvog navoda potrebno je navesti imena svih autora, a u kasnijim navodima samo ime prvog autora i suradnici (sur.). U popisu korištenih referenci, navode se svi autori.

Prvi navod: Duffy, Dik, Douglass, England i Velez (2018)

Idući navodi: Duffy i suradnici (2018)

Kad rad ima šest ili više autora, prilikom svih navođenja u tekstu piše se samo ime prvog autora i suradnici (sur.). U popisu korištenih referenci, navode se svi autori.

U tekstu: U kvalitativnom istraživanju na savjetodavnim psiholozima, Duffy i suradnici (2012) su..

Kad navodimo *iste autore sa različitim godinama izdanja*, godine se navode od starijih prema recentnijima. U tekstu: Maslow (1968, 1970)

Kad navodimo *iste autore sa istim godinama izdanja*, uz godinu se indeksira abecednim slovima, sukladno redosljedju u popisu literature (u popisu literature indeksi također trebaju biti navedeni)

U tekstu: Ryan i Deci (2019a, 2019b) ili (Ryan i Deci, 2019a, 2019b)

Kada se za jedan nalaz referiramo na *više izvora* onda sve izvore navodimo po abecednom redu, unutar zagrada, odvojeno točka zarezom.

U tekstu: Početkom 21. stoljeća usmjerenost na objektivne kriterije uspješnosti na poslu premještena je na subjektivnije indikatore, kao što su zapošljivost, poslovno i životno zadovoljstvo te opća dobrobit (Judge, Bono, Erez i Locke, 2005; Kokou i Ierodiakonou, 2007; Van Dam, 2004; Van der Heijde i Van der Heijden, 2006).

Knjige dostupne online i radovi u elektroničkom časopisu u tekstu se navode isto kao i tiskani radove (Autor(i), god) dok se drugačije navode u popisu literature

Ukoliko pronađete navod čiji *primarni izvor* (originalni rad) *nije dostupan* tada navodite izvor (tzv. sekundarnu referencu) u kojoj ste taj navod pronašli. U tom slučaju, u popisu referenci navodite samo dostupnu tj. sekundarnu referencu.

U tekstu: Kako bi opisao pojedinca koji teži ostvarenju vlastitih potencijala, Maslow je (1968; prema Rijavec i sur., 2008) upotrijebio pojam samoaktualizacije.

Prilikom pozivanja na *mrežne stranice* vodite računa o vjerodostojnosti navedene stranice.

Autor dokumenta ili informacije – može biti osoba ili organizacija/institucija, a u tekstu se navodi kao i za tiskani izvor. Ako je autor nepoznat, navodi se naslov web dokumenta u kurzivu i datum publiciranja. Ako je datum publiciranja nepoznat, iza autora/naslova stranice navodi se tekst o nepostojanju datuma (bez dat. ili n.d.)

Ukoliko se ne navode autori već organizacije onda se *naziv organizacije* pri prvom pojavljivanju piše punim nazivom, a službena kratica kod svakog sljedećeg.

U tekstu prvo pojavljivanje: Republika Hrvatska ističe obrazovanje kao svoj razvojni prioritet (Ministarstvo znanosti i obrazovanja [MOZ], 2017). Drugo pojavljivanje: Prema MOZ (2017)

Pri navođenju *Zakona, statuta, pravilnika* prva godina označava godinu kada je Zakon (statut / pravilnik) objavljen dok druga godina označava godinu kada je napravljena zadnja revizija dokumenta.

„Upis djece u osnovnu školu provodi se prema planu upisa koji donosi upravno tijelo županije nadležno za poslove obrazovanja (u daljnjem tekstu: nadležno upravno tijelo županije), odnosno Gradski ured Grada Zagreba nadležan za poslove obrazovanja (u daljnjem tekstu: Gradski ured), na temelju upisnih područja utvrđenih u skladu s odredbama članka 16. ovoga Zakona.“ (Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi NN 87/08 (NN 98/2019)

Ukoliko se pozivamo na *članak iz novina* u kojem je autor poznat, u tekstu se referiramo isto kao i u drugim slučajevima (Autor, god). Ukoliko autor članka nije poznat onda navodimo skraćeni naslov unutar navodnika. Pr. („Djevojčice ili dječaci?, 2015). U popisu referenci, uz navođenje članka potrebno je navesti točan datum objave članka, bez obzira da li je autor poznat ili ne.

Pri navođenju originalnih *umjetničkih djela* navodimo prezime autora i godinu djela. U popisu referenci potrebno je navesti u kojoj tehnici je rađeno.

Grafički prikazi (slike, ilustracije) i *tablice* koje se umeću u tekst treba obrojčiti i imenovati. Naziv slike stavlja se ispod slike, a naziv i broj tablice iznad tablice. Veličina znakova naziva i informacija unutar tablice ili slike je 11 s jednostrukim proredom (različito nego u preostalom tekstu). Na stranici su slike i tablice centrirane.

Ujednačite tehnička obilježja *tablice*, izbjegavajte okomite crte u tablicama, a vodoravnim crtama tek grupirajte cjeline. U tekstu: U tablici 1 prikazani su rezultati ciljnih orijentacija u učenju.

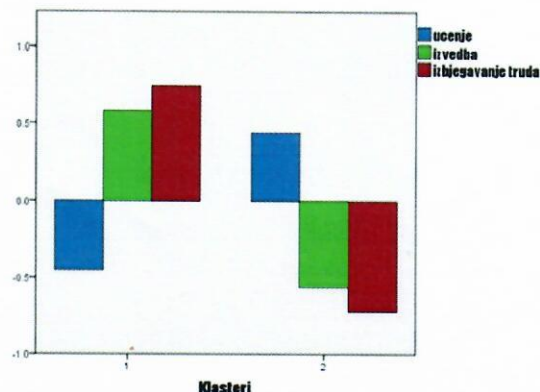
Statistički simboli se pišu u kurzivu. Rezultati se pišu na dvije decimale za sve statističke vrijednosti (pr. M , SD , r , β , t , F) osim za razinu značajnosti p , ona se piše na tri decimale. Decimalne brojeve pišemo točkom. Postotci se pišu u cijelim brojevima.

Tablica 1

Rodne razlike u ciljnim orijentacijama u učenju matematike

Ciljne orijentacije	rod	N	M	SD	t
učenje	djevojčice	55	4.41	0.79	2.02*
	dječaci	63	4.05	1.10	
izvedba	djevojčice	55	3.61	0.99	2.39*
	dječaci	63	3.17	1.02	
izbjegavanje truda	djevojčice	55	2.66	1.01	-1.97
	dječaci	63	3.03	1.04	

* $p < .05$

Slika 1. Klaster analiza ciljnih orijentacija u učenju

Ukoliko prikazujemo tuđu sliku, također ju referiramo kao i ostale izvore (Autor, god, str). U tekstu se pozivamo na sliku x. Ukoliko je potrebno uz sliku staviti i legendu.

Za detaljnije upute o navođenju i oblikovanju slika i tablica v. <https://apastyle.apa.org/>

ii) Navođenje izvora u popisu korištenih referenci

U popisu korištene literature i drugih izvora, radovi se navode abecednim redom prema prezimenu prvog autora i kronološkim redom za radove istog autora. Ukoliko isti autor ima više referenci, prvo se pišu one koje su novijeg datuma. Popis izvora se ne obrojčava već se svaki izvor oblikuje s višećom uvlakom. U popisu treba navesti pune podatke o korištenim izvorima koji se spominju u tekstu.

Način pisanja pojedinih referenci razlikuje se ovisno o vrsti izvora. Navode se najčešći a za specifične izvore provjerite na službenim APA stranicama:

Prezime, I. i Prezime, I. (godina). Naslov rada. *Naziv časopisa*, 1 (1), str - str.

Duffy, R. D., Foley, P. F., Raque-Bogdan, T. L., Reid-Marks, L., Dik, B. J., Castano, M. C., & Adams, C. M. (2012). Counseling psychologists who view their careers as a calling: A qualitative study. *Journal of Career Assessment*, 20, 293–308. <https://doi.org/10.1177/1069072711436145>

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2019b). Research on intrinsic and extrinsic motivation is alive, well, and reshaping 21st-century management approaches: Brief reply to Locke and Schattke (2019). *Motivation Science*, 5(4), 291-294

Prezime, I. i Prezime, I. (godina). Naslov rada. U I. Prezime (Ur.) *Naziv zbornika radova* (str. 123-345). Mjesto izdavanja: mjesto.

Ryan, R. M., & Deci, E. L. (2019a). Brick by brick: The origins, development, and future of self-determination theory. In A. J. Elliot (Ed.), *Advances In motivation science* (Vol 6, pp. 111-156). Cambridge, MA.: Elsevier Inc.

Prezime, I. (godina). *Naslov knjige*. Mjesto izdavanja: izdavač.

Maslow, A. H. (1970). *Motivation and Personality* (2nd ed.). New York: Harper & Row.

Prezime, I. (godina). *Naslov disertacije*. (Neobjavljena doktorska disertacija/diplomski rad). Naziv institucije, mjesto.

Marić, J. (2020). Psihosocijalni učinci programa za darovite. (Neobjavljena doktorska disertacija/diplomski rad). Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, Hrvatska.

Prezime, I. (godina). Naslov poglavlja. U I. Prezime (Ur.) *Naslov knjige* (str. od-do). Mjesto izdavanja: Izdavač.

Ryan, R. M., Bradshaw, E., & Deci, E. L. (2019). Motivation. In R. Sternberg & W. Pickren, *The Cambridge handbook of the intellectual history of psychology* (pp. 391-411). Cambridge, UK: Cambridge University Press. doi: [10.1017/9781108290876.016](https://doi.org/10.1017/9781108290876.016)

Prezime, I. (godina objave). *Naslov dokumenta*. Datum preuzimanja: URL

Ljubotina, D. (2006). *Radionica o sustavu kvalitete i studentskoj anketi na Sveučilištu u Zagrebu*. Preuzeto 2.06.2006.: www.unizg.hr/kvaliteta/aktivnosti/radionice/zagreb_program.html

Organizacija [kratica]. (god). Naslov dokumenta. Datum preuzimanja: URL

Ministarstvo znanosti i obrazovanja [MZO]. (2017). Strategija obrazovanja, znanosti i tehnologije. Preuzeto 1.04.2020.: http://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2014_10_124_2364.html

Zakon (god). Datum preuzimanja: URL

Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnoj i srednjoj školi NN 87/08 (NN 98/2019). Preuzeto 1.4.2020. s <https://www.zakon.hr/z/317/Zakon-o-odgoju-i-obrazovanju-u-osnovnoj-i-srednjoj-%C5%A1koli>

Prezime, I. (datum). Naslov članka. *Naziv novina*, str.

Turčin, K. (25.04.2015). Djevojčice ili dječaci? Tko je, dakle, pametniji. I zašto naš školski sustav počiva na stereotipima? *Jutarnji list*, str 36 - 37.

Autor (god). Naziv djela (tehnika). Mjesto: Galerija.

Dali, S. (1958). *Madonna* (oil on canvas). London: Tate Gallery.